

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šeimyniškių g. 19, LT-09236 Vilnius, tel. + 370 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRODUKTŲ SAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1206 19 STRAIPSNIO, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 2¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ PAKARTOTINIO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ministerija) parengė ir pakartotinai teikia šiuos įstatymų projektus (toliau – Įstatymų projektai), patikslintus pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. liepos 13 d. išvadoje NV- 1872 pateiktas pastabas:

1) Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo Nr. VIII-1206 19 straipsnio, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 2¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – PSĮ projektas);

2) Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ANK projektas).

1. Įstatymų projektais sprendžiama problema ir Įstatymų projektus rengti paskatinusios priežastys

Įstatymų projektais siekiama užtikrinti tinkamą 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1781, kuriuo nustatoma tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema, iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2020/1828 ir Reglamentas (ES) 2023/1542 bei panaikinama Direktyva 2009/125/EB, (toliau – Reglamentas (ES) 2024/1781) įgyvendinimą nacionalinėje teisėje.

Reglamentas (ES) 2024/1781 nustato naują, išplėstą ekologinio projektavimo sistemą, taikomą įvairių rūšių gaminiams, siekiant užtikrinti jų tvarumą, energijos vartojimo efektyvumą, pataisomumą, perdirbamumą ir skaitmeninį atsekamumą. Valstybės narės įpareigosios paskirti kompetentingas institucijas, atsakingas už atitikties vertinimo, rinkos priežiūros, mažųjų ir vidutinių įmonių paramos ir informacijos teikimo Europos Komisijai funkcijas, taip pat nustatyti veiksmingas sankcijas už reikalavimų nesilaikymą.

Įstatymų projektai parengti siekiant įgyvendinti Reglamento (ES) 2024/1781 35, 46 ir 74 straipsnių nuostatas, numatančias:

- rinkos priežiūros institucijų įgaliojimų išplėtimą, kad jos galėtų tikrinti ir imtis veiksmų dėl gaminių, kurie nėra pavojingi, tačiau neatitinka Reglamente (ES) 2024/1781 nustatytų reikalavimų;
- priemonės, skirtas tinkamam CE ženklavimo laikymuisi užtikrinti;
- sankcijų už ekologinio projektavimo reikalavimų nesilaikymo nustatymą.

Įstatymų projektai parengti atsižvelgiant į būtinybę suderinti nacionalinį teisinį reguliavimą su Reglamentu (ES) 2024/1781 ir užtikrinti jo tinkamą įgyvendinimą Lietuvos Respublikoje.

2. Įstatymų projektais siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Įstatymų projektais siekiama užtikrinti tinkamą Reglamento (ES) 2024/1781 nuostatų įgyvendinimą nacionalinėje teisėje. Įstatymų projektais siūlomi pakeitimai sustiprina gaminių atitikties ir rinkos priežiūros sistemą, nustato aiškus atsakomybės bei sankcijų nuostatas už Reglamento (ES) 2024/1781 reikalavimų nesilaikymą, taip pat sudaro teisinį pagrindą mažoms ir vidutinėms įmonėms teikiamai paramai, susijusiai su ekologinio projektavimo įgyvendinimu.

Numatomas teisinis reguliavimas padės užtikrinti aukštesnę rinkai pateikiamų gaminių tvarumo ir saugos lygį, prisidės prie sąžiningos konkurencijos tarp gamintojų, skatins inovacijas ir tvartos pramonės

plėtrą, o taip pat didins vartotojų pasitikėjimą Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos rinkose esančiais produktais.

Įstatymų projektais tikslinamas teisinis pagrindas vykdyti institucijų funkcijas, susijusias su ekologinio projektavimo reikalavimų įgyvendinimu ir priežiūra, sudarant sąlygas tinkamai taikyti Reglamento (ES) 2024/1781 nuostatas nacionaliniu lygmeniu. Ministerija, kaip koordinuojanti institucija, užtikrina bendrą politikos formavimo įgyvendinimo koordinavimą, o Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba – kaip rinkos priežiūros institucija, vykdanči rinkai pateikiamų gaminių atitikties ekologinio projektavimo reikalavimams priežiūrą.

Kadangi šių minėtų institucijų funkcijų ir veiklos ribos jau yra nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. liepos 30 d. nutarimu Nr. 515 „Dėl Reglamento (ES) 2024/1781 įgyvendinimo“, naujų funkcijų neatsiranda, todėl papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Siūlomi pakeitimai leis efektyviau panaudoti turimus administracinius išteklius ir užtikrins Reglamento (ES) 2024/1781 nuostatų taikymo nuoseklumą nacionaliniu lygmeniu.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimas

Įstatymų projektai neprieštarauja Dvidešimt pirmajai Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157 „Dėl Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

4. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas

Įstatymų projektais siekiama įgyvendinti Reglamento (ES) 2024/1781 nuostatas.

Konkretūs pakeitimai susiję su šių Reglamento (ES) 2024/1781 straipsnių įgyvendinimu:

- 35 straipsnio, kuriame nustatomi valstybių narių įgaliojimai rinkos priežiūros institucijoms imtis veiksmų dėl reikalavimų neatitinkančių gaminių;
- 46 straipsnio 5 dalies, kuri įpareigoja valstybes nares užtikrinti tinkamą CE ženklavimo tvarkos laikymąsi ir imtis veiksmų netinkamo ženklavimo atvejais;
- 74 straipsnio, kuriame numatyta pareiga valstybėms narėms nustatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas už Reglamento (ES) 2024/1781 pažeidimus.

PSĮ projekte nustatytais pakeitimais nustatomas teisinis pagrindas ekologinio projektavimo reikalavimų įgyvendinimui, rinkos priežiūrai bei sankcijų taikymui, o ANK projekte nustatytais pakeitimais – atsakomybė už šių reikalavimų nesilaikymą.

Įstatymų projektais įgyvendinamos Reglamento (ES) 2024/1781 nuostatos, susijusios su ekologinio projektavimo reikalavimų laikymusi, rinkos priežiūra ir sankcijų taikymu. Kartu Įstatymų projektai susiję su tiesiogiai taikomais Reglamentu (ES) 2023/988 ir Reglamentu (ES) 2019/1020, kurių nuostatos nėra perkeliamos, tačiau į jas atsižvelgiama derinant nacionalinį teisinį reguliavimą.

Įstatymų projektai yra įtraukti į Reglamento (ES) 2024/1781 įgyvendinimo planą Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (toliau – LINESIS), o atitikties lentelė bus įkelta į LINESIS pagal nustatytus reikalavimus.

5. Notifikavimas Europos Komisijai

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Taip pat Įstatymų projektai nenustato naujų ar papildomų įsisteigimo ar paslaugų teikimo laisvei taikomų reikalavimų, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymu ir Informacijos ir pranešimų apie nustatomus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, taikomus teisės teikti paslaugas įgijimui ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, arba nustatomus ar panaikinamus reikalavimus, taikomus laikinai Lietuvos Respublikoje paslaugas teikiantiems valstybių narių paslaugų teikėjams, teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl Informacijos ir pranešimų apie nustatomus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, taikomus teisės teikti paslaugas įgijimui ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, arba nustatomus ar panaikinamus reikalavimus, taikomus laikinai Lietuvos Respublikoje paslaugas teikiantiems valstybių narių paslaugų teikėjams, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, jų notifikavimas Europos Komisijai pagal 2006 m.

gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje taip pat nėra reikalingas.

6. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas

Neigiamų pasekmių dėl Įstatymų projektų nenumatoma, nes šiais pakeitimais siekiama užtikrinti, kad ekonominės veiklos vykdytojai, įskaitant gamintojus, importuotojus, platintojus ir elektroninių prekyviečių paslaugų teikėjus, vartotojams pateiktų tik reikalavimus atitinkančius, tvarius ir saugius gaminius.

Įstatymų projektais užtikrinamas aukštas vartotojų apsaugos ir rinkos priežiūros veiksmingumo lygis, kadangi papildomai reglamentuojamas ekologinio projektavimo reikalavimų laikymasis, nustatomos atsakomybės už šių reikalavimų pažeidimus bei suteikiami aiškūs įgaliojimai rinkos priežiūros institucijoms.

7. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti

Ši informacija nurodoma Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

8. Informacija apie sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Ši informacija nurodoma Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

9. Konsultavimasis su visuomene portalo *Mano Vyriausybė* interneto svetainėje *E. pilietis*

Įstatymų projektų skelbti viešosioms konsultacijoms portalo *Mano Vyriausybė* interneto svetainėje *E. pilietis* neplanuojama.

10. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene

Įstatymų projektai buvo skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje ir teikti derinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai. Pastabos ir pasiūlymai Įstatymų projektams gauti iš Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos. Pastabos su minėta institucija suderintos darbo tvarka.

Papildomai pažymėtina, kad PSĮ projekte siūloma nuostata dėl baudų dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašo rengimo buvo suderinta su Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba darbo tvarka, įvertinus praktinį poreikį užtikrinti vienodą, nuoseklų ir skaidrų baudų individualizavimo kriterijų taikymą.

11. Įstatymų projektų rengėjai

Įstatymų projektus parengė Ministerijos Kokybės infrastruktūros skyriaus (vedėja Gerda Krukonienė, tel. +370 659 19386, el. p. gerda.krukoniene@eimin.lt) patarėja Violeta Lembovič (tel. +370 658 47196, el. p. violeta.lembovic@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo Nr. VIII-1206 19 straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2¹ straipsniu įstatymo projektas, 2 lapai.
3. Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo Nr. VIII-1206 19 straipsnio, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 2¹ straipsniu projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
4. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso priedo pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
5. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso priedo pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
6. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 9 lapai.
7. Atitikties lentelė, 12 lapų.
8. Teisingumo ministerijos 2026-06-12 raštas Nr. (1.6 Mr) 2T-761, 2 lapai.
9. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.
10. Derinimo pažyma, 2 lapai.